

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno, Česká republika
Tel.: +420 542 215 356, Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz, www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4, Česká republika
Tel.: +420 273 136 130, Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz, www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010, Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz, www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín, Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz, www.tschopl.cz

TSCHÖPL & PARTNER

ADVOKÁTI • RECHTSANWÄLTE • ATTORNEYS AT LAW

Pár slov úvodem...

Vážení a milí klienti,

do nastávajících letních dnů Vám tímto přinášíme nové vydání našeho newsletteru, ve kterém najdete řadu zajímavých a inspirativních článků ze světa práva i byznysu.

V úvodním článku Vám přiblížíme **téma start-upu**, na co je třeba se zaměřit a co by žádný podnikatel neměl v počáteční fázi projektu opomenout. Uvažujete nad novým projektem? Začtete se do našeho newsletteru!

Dále nesmí chybět přehled legislativních změn, které hodnotíme jako zásadní zejména pro činnost podnikatelů – jedná se například o výraznou novelu trestní odpovědnosti právnických osob, **změny v procesu oddlužení** v rámci insolvenčního řízení či **řadu změn v občanském zákoníku** – ty se dotknou prakticky všech občanů.

Jste připraveni na GDPR neboli obecné nařízení o ochraně osobních údajů? Víte, že při jeho porušení hrozí pokuta až 20 milionů EUR? Na dané téma jsme pro Vás také připravili článek, aby se k vám podstatné změny dostaly včas.

Připravili jsme pro Vás také zajímavé články ***o problematice znalců a jejich posudků*** či ***jak je to nyní se souběhem funkcí ve společnosti dle rozhodnutí Nejvyššího soudu.***

Nenašli jste na stránkách newsletteru to, co Vás zajímá? Tak se ozvěte, jsme tu pro Vás!

Příjemné letní dny Vám přeje

Tým advokátní kanceláře Tschöpl & Partner

Novinky v naší kanceláři.

S radostí Vám oznamujeme, že naše advokátní kancelář se stala členem sítě advokátních kanceláří DIRO, kterou tvoří 185 kanceláří v 25 zemích Evropy. DIRO představuje unikátní portfolio poradenských služeb napříč evropskými zeměmi a právními oblastmi, díky čemuž jsme schopni zajistit našim klientům vhodného partnera pro právní poradenství i na mezinárodním poli.

Těšíme se na spolupráci s novými kolegy ze sítě DIRO a na ještě efektivnější právní pomoc našim klientům!

Start-up – jdeme do toho?

Jelikož se naše advokátní kancelář věnuje podpoře startapových projektů, rozhodli jsme se Vám tuto problematiku alespoň krátce přiblížit. Za startup bývá označován nově vznikající projekt či začínající firma často ještě ve fázi tvorby podnikatelského záměru. Startupová společnost by měla mít projekt zabývající se problémem, na který neexistuje v současnosti jednoznačné řešení a jehož úspěšné vyřešení není zaručeno. Jinými slovy se jedná o výzvu podnikat v určitém oboru způsobem, který ještě není ostatními konkurenty zaběhnutý a vyzkoušený. Startupový projekt se může zabývat jak produktem, tak i službou, přičemž zakladatelé jsou přesvědčeni, že po jejich produktu nebo službě bude poptávka. Jedná se tedy o společnost v začátcích svého podnikání, která z důvodu malých tržeb a/nebo velkých nákladů vyžaduje financování ze strany investorů, aby mohla překlenout rozjezdovou dobu než do doby ziskovosti.

Jak z pohledu zakladatelů, tak i investorů se u startupu uvádí, že se jedná o stav myslí, kdy lidé vědomě vymění pocit stability výměnou za příslib potenciálního rychlého růstu s možností okamžitého dopadu. I když startup uvádí do světa nový produkt nebo služby vytvořené v podmínkách extrémní nejistoty, měla by být taková společnost nastavena pro rychlý růst.

Jedná se tedy o počáteční fázi života firmy, kde se podnikatel snaží rychle přejít z fáze nápadu k zajištění financování a pokládá základní strukturu budoucího podnikání. Za startup naopak nebývá považován podnikatelský záměr, kterému se povedlo úspěšně projít všemi fázemi života startupu. Taková společnost je pak zpravidla považována na plnohodnotnou soukromou obchodní společnost.

Jaké jsou tedy jednotlivé fáze života startupu? Každý budoucí podnikatel, který zamýšlí rozjet startupový projekt, musí mít nejprve *podnikatelský nápad*, který je prvotní fází života startupu. Samotný nápad bez projektu a obchodního plánu má jen malý potenciál pro investory. V momentě, kdy se na nápadu začne intenzivně pracovat, se z něj stává *projekt*. V rámci projektu se pracuje na business plánu a začínají se podnikat kroky k realizaci nápadu, potažmo projektu, což sebou nese například založení společnosti a další nezbytné kroky. V okamžiku, kdy je společnost natolik stabilní, aby se mohlo přistoupit k realizaci projektu, je možno hovořit o plnohodnotném *startupu*. Je důležité také uvést, že za startup bývá považována rostoucí společnost, dlouhodobě stagnující společnost se za startup nepovažuje.

V souvislosti se vznikem startupu poskytujeme

naše kancelář právní poradenství všem podnikatelům, kteří mají dobrý nápad a chuť jej realizovat formou startupu. Jedná se přitom zejména o:

- založení společnosti a nastavení interní organizace ve společnosti (management, vztahy mezi společníky, corporate governance);
- právní pomoc při tvoření smluvních vztahů (B2B/B2C);
- poradenství v oblasti pracovního práva;
- ochrana duševního a průmyslového vlastnictví;
- zastupování v řízeních před státními orgány při vyřizování veškerých nezbytných povolení;
- poradenství při vyjednávání s investorem;
- poradenství při plánování společných podniků a společných investic;
- poradenství při využití národních a evropských programů pro podporu začínajících podnikatelů nebo středních a malých podniků.

Těmto podnikatelům nabízíme výhodné podmínky do doby, než se jejich společnost stane ziskovou, a to při plnohodnotné právní podpoře při všech fázích života startupu.

Pokud Vás tato možnost spolupráce zaujala, neváhejte se na nás obrátit.

-mh-

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Aktuality z legislativy

V následujícím článku shrnuji významné legislativní změny při postupu řešení všeobecně známého osobního bankrotu, slovy zákona řešení úpadku formou oddlužení.

Nejprve považuji za vhodné shrnout, jaký stav definuje insolvenční zákon jako úpadek dlužníka a kdy tedy lze uvažovat o možnosti sanace svých dluhů formou oddlužení. V úpadku se nachází ten dlužník, který má alespoň dva závazky, které jsou po splatnosti déle než 30 dnů a dlužník není schopen tyto závazky plnit. Pokud je takovou osobou nepodnikatel, může uvažovat právě o oddlužení.

Pokud dlužník splňuje výše naznačená kritéria a nachází se v úpadku, může postupovat tak, že podá na místně příslušný Krajský soud insolvenční návrh, který spojí s návrhem na oddlužení a doloží veškeré zákonem předvídané dokumenty, které jeho úpadek osvědčují. Krom toho musí dlužník doložit, jakým způsobem bude

schopen plnit své závazky tak, aby bylo oddlužení dlužníka schváleno soudem. Tento postup se může jevit mnoha laikům jako velmi složitý a mohl by je odradit od postupu dle insolvenčního zákona, neboť dlužníci nechtějí často vynakládat další prostředky a vyhledat pomoc právně znalé osoby. Nutno konstatovat, že tímto postupem si dlužníci dle mého názoru jenom škodí.

Novela insolvenčního zákona přináší nejvýraznější změny právě do oblasti oddlužení. Novela přidává do insolvenčního zákona § 390a, který specifikuje, že *není-li dále stanoveno jinak, musí být návrh podle § 390 odst. 1 (tedy návrh na oddlužení) sepsán a za dlužníka podán advokátem, notářem, insolvenčním správcem nebo "akreditovanou osobou"*. Do budoucna bude tedy vyloučeno, aby si dlužník sepisoval insolvenční návrh sám, čímž má být chráněn de facto sám před sebou. V odstavci dvě uvedeného paragrafu jsou stanoveny logické

výjimky z pravidla povinného zastoupení, a to pro osoby, které samy mají právnícké či ekonomické vzdělání či které vykonaly zkoušku insolvenčního správce. V praxi to tedy znamená, že pokud bude chtít dlužník využít institut oddlužení, tedy po dobu 5 let splatit alespoň 30% závazků nezajištěným věřitelům a tím se dluhů zbavit, bude muset vyhledat advokáta nebo společnost, která bude Ministerstvem akreditovaná.

Pro ochranu dlužníků před vysokými náklady spojenými s nově zavedeným pravidlem novela zároveň limituje odměnu za přípravu insolvenčního návrhu a návrhu na povolení oddlužení částkou 4.000,- Kč bez daně z přidané hodnoty, v případě společného oddlužení manželů pak částkou 6.000,- Kč bez přidané hodnoty.

Výše uvedené změny si dávají za cíl zejména zpřístupnění institutu oddlužení širšímu okruhu poctivých dlužníků za současného zapojení těchto dlužníků do transparentní ekonomické činnosti a také nastavení jednotných pravidel pro poskytování právní pomoci při sepisu insolvenčních návrhů a zastupování v insolvenčním řízení.

-SV-

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Novela občanského zákoníku

Od 1. 1. 2014 je účinný nový občanský zákoník a mnoho dalších předpisů, které jsou součástí tzv. rekodifikace soukromého práva. Již bezprostředně po vstupu nového občanského zákoníku (dále jen „OZ“) v platnost se však začalo hovořit o potřebě jeho novelizace. Dne 30. 12. 2016 byla tedy ve Sbírce zákonů zveřejněna novela občanského zákoníku – zákon č. 460/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony, a to s výjimkami s účinností od 28. 2. 2017. Cílem novely je napravit některé zásadní nedostatky a odstranit konfliktní situace, které v praxi nastaly.

V tomto článku Vám přinášíme přehled nejdůležitějších změn občanského zákoníku.

Forma plné moci

S účinností od 28. 2. 2017 dochází k významné úpravě problematiky *udělování plných mocí*. Problematickým se stalo ustanovení § 441 odst. 2 OZ, které stanoví, že pokud je pro právní jednání vyžadována zvláštní forma, udělí se v téže formě i plná moc. Striktním výkladem to tedy znamenalo, že plná moc udělená k sepsání veřejné listiny (notářského zápisu) by také musela být udělena ve formě notářského zápisu. Novela ustanovení doplnila tak, že v takových případech *postačí, bude-li plná moc k tomuto právnímu jednání udělena v písemné formě s úředně ověřeným podpisem*.

Omezení svéprávnosti

Novela se dotýká omezení svéprávnosti (§ 59 OZ). Dle dosavadní úpravy mohla být svéprávnost omezena nejdéle na tři roky. Tato doba zůstává zachována, avšak novela zakotvila možnost omezení svéprávnosti

ti až na pět let, a to v případě, že se stav člověka v době tří let nezlepší. Úprava míří na nejzávažnější trvalé duševní poruchy jako např. stařecká demence, autismus, těžká retardace apod. S touto změnou souvisí rovněž novelizace *zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních*, kdy do § 38 tohoto zákona byl přidán nový čtvrtý odstavec, který stanoví, že soud může při rozhodování o prodloužení doby omezení svéprávnosti upustit od provedení důkazu novým znaleckým posudkem a výsledkem znalce a nahradit jej jiným důkazem, zejm. písemnou zprávou ošetřujícího lékaře ve spojení s naposledy vypracovaným znaleckým posudkem.

Pitvy a ochrana osobnosti

Z občanského zákoníku byla novelou zcela vypuštěna tzv. *postmortální ochrana osobnosti*. Tato problematika byla plně svěřena úpravě ve zvláštním zákoně, zejm. v zákoně č. 372/2011 Sb., *o zdravotních službách*, podle kterého např. může být tělo zemřelého použito pro potřeby vědy, výzkumu nebo k výukovým účelům ve zdravotnictví pouze v případě, že s tím zemřelý za svého života vyslovil prokazatelný souhlas.

Závislá práce nezletilých

V případě zaměstnávání nezletilých se úprava vrátila zpět k pravidlu, které platilo za účinnosti starého občanského zákoníku, tj. do 31. 12. 2013. Opět je tak *umožněno nezletilým, kteří dosáhli věku 15 let, avšak ještě nedokončili povinnou školní docházku, aby uzavřeli pracovní poměr či dohodu o pracích mimo pracovní poměr do budoucna*, tedy s tím, že den nástupu do práce nesmí předcházet dni ukončení povinné školní docházky.

Společné jmění manželů

Výkladové nejasnosti se objevily rovněž v institutu společného jmění manželů v případech, kdy se některý z manželů během manželství stane společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva a jeho podíl spadá do společného jmění manželů. Novela zpřesnila úpravu tak, že druhý manžel se stává oprávněným pouze z majetkové hodnoty podílu, která je součástí společného jmění, avšak *nabytí podílu nezakládá účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev*.

Úroky z prodlení u dlužného výživného

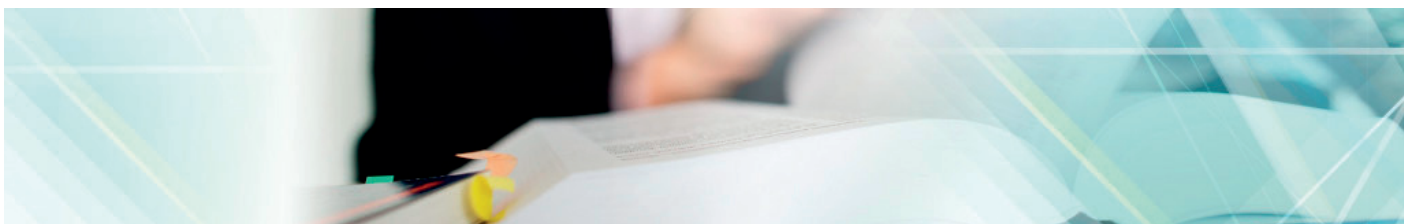
Novela dále vyřešila spornou otázku, zda lze u dlužného výživného přiznat rovněž i úrok z prodlení. Navzdory spíše opačnému postoji dosavadní judikatury zákon nově přiznává možnost domáhat se po osobě výživou povinné, která je v prodlení s placením výživného, rovněž zaplacení úroku z prodlení.

Nájem bytu

V oblasti pronájmu bytu se v § 2254 odst. 1 OZ *snížila maximální výše jistoty (kauce)*, kdy z původně nepřiměřeně vysoké kauce ve výši šestinásobku měsíčního nájemného je stanoven trojnásobek.

Liniová stavba

Nově zavádí občanský zákoník pojem *liniová stavba, která není součástí pozemku*. Dochází tak k rozšíření dopadu ustanovení § 509 OZ. Liniovou stavbou se přitom rozumí *zejména vodovody, kanalizace nebo energetická či jiná vedení, a jiné předměty, které ze své povahy pravidelně zasahují více pozemků*. Jedná se o stavby, u nichž převládá délka nad šířkou a výškou, např.

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

stavby inženýrských sítí, pozemních komunikací, železnic apod. Přechodná ustanovení dále stanoví, že vlastník pozemku, na které se nachází liniová stavba, nemá předkupní právo k této stavbě a vlastník liniové stavby nemá předkupní právo k pozemku, na němž se nachází. Je nutno tedy zdůraznit, že vlastnické právo ke všem liniovým stavbám bude převáděno samostatně, tedy nikoli společně s pozemkem, na němž je stavba zřízena.

Předkupní právo

S účinností od 1. 1. 2018 novela znovu zavádí **zákonné předkupní právo spoluvlastníků** v případě převodu spoluvlastnického podílu na nemovité věci, s výjimkou převodu podílu na osobu blízkou.

Svěřenské fondy

Významnou novinkou je zavedení povinné evidence svěřenských fondů. Tato změna byla diskutována především z důvodu netransparentního vlastnictví svěřenských fondů a možnosti jejich zneužití k legalizaci výnosů z trestné činnosti. Do **Evidence svěřenských fondů** se budou zapisovat především údaje o zakladateli, obmyšleném a svěřenském správci. Obmyšlení svěřenských fondů tak nezůstanou nadále v anonymitě. Dle novely je dále fond zřízen okamžikem pověření ke správě fondu, avšak vznikne až okamžikem zápisu do evidence, s výjimkou svěřenských fondů zřizovaných pro případ smrti. Jelikož nabývají příslušná ustanovení novely OZ účinnosti až ke dni 1. 1. 2018, budou mít nové fondy povinnost registrovat se v evidenci teprve od tohoto data. Stávající svěřenské fondy se budou muset registrovat **do 31. 7. 2018**.

Změny se dále týkají například započtení, dohody o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů, nájmu bytu zvláštního určení či dočasného užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby.

Závěrem ještě uvádíme, že zákon novelizuje vedle občanského zákoníku rovněž zákon o soudních poplatcích, notářský řád, zákoník práce, zákon o základních registrech, zákon o katastru nemovitostí, zákon o zvláštních řízeních soudních a zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

-pc-

Znalci a jejich posudky – pohled z advokátní praxe

Stále se čeká na nový zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech. Ministerstvo sice již představilo nový zákon, který by měl být účinný od 1. ledna 2018 a měl by tak nahradit téměř padesát let starý zákon o znalcích a tlumočnících. Avšak zlí jazykové tvrdí, že do konce funkčního období této vlády se očekávaný zákon prosadit nepodaří.

V oblasti náhrady škody resp. náhrady újmy končí jen minimum sporů bez ustanovení znalce a vyhotovení znaleckého posudku.

V praxi se tak často setkáváme s posudky jak znalců, tak znaleckých ústavů. S lítostí však konstatujeme, že až na výjimky potvrzující pravidlo úroveň znaleckých posudků soustavně klesá. Předseda nejvyššího soudu JUDr. Pavel Šámal hovoří mírněji o neuspokojivé kvalitě znaleckých posudků.

Pravidla pro získání „kulatého razítka“ a jmenování znalce jsou nastavena velmi vágně a jednou jmenovaný znalec je téměř neodvolatelný. Znalci nemají jednotnou komoru a bohužel není nastaven žádný systém kontrol znalecké činnosti. Přitom trend je takový, že soudci bez znaleckého posudku téměř nerozhodnou. Dostáváme se do řízení, kdy v podstatě nesoudí soudce ale znalec. Na obranu znalců je však nutné říct, že jejich odměňování neodpovídá současně době. Odměna znalců je nesmyslně nastavena na hodinovou sazbu max. 350,- Kč. **Takto nastavený systém odměňování je při snaze získat kvalitní znalecké posudky neudržitelný.**

Ustanovení § 127a občanského soudního řádu říká, že „*Jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem.*“ Běžně se tak před soudy nejprve setkáváme s protichůdnými znaleckými posudky účastníků, které jsou pravděpodobně ovlivněny loajalitou znalců resp. zájmy zadavatelů, což buď vede ke konfrontaci znalců, kdy

se soudce přikloní k závěrům znalce, který si lépe posudek obhájí, v horším případě pak k ustanovení revizního znalce a tzv. „*superposudku*“. Popsaný postup významně navyšuje náklady řízení účastníků a zejména prodlužuje celé soudní řízení. V případě, že znalci mají stejné vstupní informace, je z pohledu exaktních věd protichůdnost znaleckých posudků jen těžko pochopitelná. **Podle soudce Vrchního soudu v Praze JUDr. Jana Sváčka žijeme v době revizních znaleckých posudků.**

Když jsme naposledy bojovali s nekvalitním „posudkem“, který byl navíc vyhotoven po lhůtě, dal nám nalézací soud při hodnocení vyúčtování znalce za pravdu: **„V daném případě soud shledal, že odměna účtovaná znalcem za studium spisu a zpracování znaleckého posudku hrubě neodpovídá rozsahu jeho odborné pomoci... znalec pouze opsal účel posudku... aniž by z nich vyvodil jakékoliv konstruktivní závěry, když u většiny tvrzení pouze bez uvedení důvodu uvedl, s čím souhlasí a s čím naopak nesouhlasí, což buď ničím nepodložil, nebo podložil, ale pouze neověřitelným tvrzením...“** **Proti znalci jsme podali stížnost ke krajskému soudu, který znalce vede ve svém seznamu. Soud se však odmítl stížnosti jakkoliv zabývat a odbornost znalce jakkoliv přezkoumávat. Je tak nadále možné, že uvedený znalec bude „rozhodovat“ i Vaše další případy.**

Je otázkou, zda návrh nového zákona o znalcích vč. navýšení odměny znalců na 300–550,- Kč/hod zlepší kvalitu znaleckých posudků. Do doby přijetí nového zákona a zřízení jakékoliv kontroly využijeme v boji s nekvalitními znaleckými posudky instituty, které máme k dispozici již dnes. Odpovědnost znalců za jejich činnost je občanskoprávní, trestněprávní i správněprávní.

-jv-

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A–1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Trestní odpovědnost právnických osob a výhody compliance programu

Dovolujeme si Vás informovat, že v uplynulých měsících *došlo k několika významným legislativním změnám* zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „TOPO“). Novelizace tohoto zákona samozřejmě nezůstala bez odezvy a vyvolala diskuzi nejen mezi odbornou právníkou veřejností. Pro lepší orientaci v novém znění tohoto zákona Vám přinášíme souhrn nejdůležitějších novinek.

Novela TOPO především přinesla *změnu v koncepci výčtu trestných činů*, kterých se právnická osoba může dopustit. V předchozí právní úpravě byl katalog trestných činů u právnických osob v ustanovení § 7 TOPO vymezen pozitivně. Právnické osoby tak mohly spáchat jen trestné činy v zákoně taxativně vyjmenované. S účinností od 01. 12. 2016 však došlo ke změně pozitivního výčtu na negativní.

Právnické osoby mohou být nyní odpovědné za všechny v trestním zákoníku uvedené trestné činy, vyjma těch trestných činů, které jsou v TOPO přímo vyloučeny. Touto novelou se *výrazně rozšířil okruh trestných činů*, kterých se může právnická osoba dopustit. Jedná se zejména o majetkové

trestné činy (např. zpronevěra, neoprávněné užívání věci, porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku).

Další důležitou novinkou je v ustanovení § 8 odst. 5 TOPO zakotvená možnost právnické osoby *zprostit se trestní odpovědnosti* (tzv. institut vyvinění). Právnická osoba se zprostit trestní odpovědnosti, *vynaložila-li veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat*, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými v § 8 odst. 1 zabránila. Těmito osobami se rozumí a) statutární orgány, členové statutárních orgánů a jiné osoby ve vedoucím postavení oprávněné za právnickou osobu jednat, b) osoby ve vedoucím postavení vykonávající u právnické osoby řídicí nebo kontrolní činnost, c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, d) zaměstnanci nebo osoby v obdobném postavení při plnění pracovních úkolů.

V této souvislosti je jistě žádoucí, aby právnická osoba disponovala fungujícími a kvalitními *compliance programy*. Compliance program lze chápat jako soubor

pravidel a opatření, jejichž cílem je zamezit porušování právních i etických norem ze strany právnické osoby a jejich zaměstnanců. Tato opatření slouží zejména k dodržování bezpečnosti práce, pravidel hospodářské soutěže, nakládání s osobními údaji, know-how a jinými daty, či k předcházení a zamezení korupce, diskriminace a dalších nežádoucích jednání.

V neposlední řadě je namístě zmínit, že zavedení funkčních compliance programů *výrazně snižuje rizika* vzniku trestní odpovědnosti právnické osoby, uložení sankcí ze strany státních orgánů, poškození jejího dobrého jména či vzniku dalších majetkových škod.

Závěrem lze shrnout, že uvedená novelizace TOPO je nejzásadnější změnou od doby přijetí tohoto zákona. Je zřejmé, že některá ze zavedených pravidel jsou pro právnické osoby příznivá, ostatní pak o něco méně. Bude více než zajímavé sledovat, jak se uvedené novinky projeví v praxi a jak na ně bude reagovat justice.

Pro více informací, popřípadě v případě zájmu o vytvoření funkčního compliance programu pro Vaši společnost jsme tu pro Vás.

-hb-

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Z judikatury

(Ne)přípustnost souběhu funkcí – jednatel a zároveň zaměstnaný ředitel ano či ne?

Problematika souběhu funkcí je stále aktuálním tématem, jemuž se hojně věnuje jak literatura, tak soudní rozhodovací praxe. Za zmínku stojí poměrně aktuální *nález Ústavního soudu sp. zn. I ÚS 190/15* a na něj navazující *rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 3613/2015*.

Nejvyšší soud ve svém původním rozhodnutí, které bylo napadeno ústavní stížností, vyslovil názor, že *člen statutárního orgánu obchodní korporace nesmí zároveň vykonávat činnost, která přísluší statutárnímu orgánu, v pracovněprávním vztahu*. V daném případě pak měl žalobce dle Nejvyššího soudu vykonávat jako generální ředitel stejnou činnost, kterou měl vykonávat jako předseda představenstva, což je dle judikatury nepřipustné. Nejvyšší soud tak dospěl k názoru, že jmenování do funkce generálního ředitele bylo neplatné, jakož i uzavřená manažerská smlouva a pracovní poměr mezi účastníky tak ani nevznikl.

Ústavní soud však částečně přisvědčil žalobci, kdy uvedl, že tzv. zákaz souběhu funkcí nikdy nebyl stanoven v zákoně a byl dotvořen až v rámci judikatury soudů. Ústavní soud zdůraznil, že obecné soudy mohou jen v omezené míře dotvářet právo, a pokud chtějí dovozovat zákaz soukromého jednání, který není výslovně stanoven zákony, musí pro takový závěr předložit velmi přesvědčivé argumenty, neboť se jedná o soudcovské dotváření práva proti zájmům soukromých osob a v rozporu s jejich právem na svobodné jednání a zásadou *pacta sunt servanda*. Ústavní soud vytkl obecným soudům, že v uvedeném případě svůj názor podpořily pouze dvěma argumenty, z nichž ani jeden neobstál – jednak šlo o argument, že na výkon funkce člena statutárního orgánu se nevztahují předpisy pracovního práva, tak o odkázání na povahu obchodních korporací. Ústavní soud soudům vytkl, že odůvodnění jejich závěrů je nedostatečné,

čímž došlo k porušení mj. právo na spravedlivý proces, právo na svobodné jednání, právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky a zásady, že smlouvy je třeba dodržovat. *Ústavní soud uzavřel, že pokud obecné soudy hodlají setrvat na názoru, že tzv. souběh funkcí odporuje povaze obchodních korporací, musí pro to předložit obzvláště přesvědčivé argumenty a vypořádat se s otázkami, které v této souvislosti Ústavní soud vynesl.*

V návaznosti na tento náleží Ústavního soudu se danou otázkou opětovně zabýval Nejvyšší soud (sp. zn. 21 Cdo 3613/2015), který znovu setrval na svém původním názoru, že souběh funkcí je nepřipustný. S ohledem na výtky Ústavního soudu se však Nejvyšší soud musel podrobněji vypořádat s odůvodněním tohoto názoru, kdy se zabýval důvody a podmínkami pro nepřipustnost souběhu funkce člena statutárního orgánu a pracovního poměru. Nejvyšší soud své rozhodnutí podpořil rovněž ustálenou judikaturou soudů, z níž plyne, že „z postavení statutárního orgánu je zřejmé, že při výkonu své funkce nenaplnuje (nemůže naplnovat) znaky, jimiž zákoník práce charakterizuje vztahy pracovněprávní. Není nikoho, kdo by mu byl nadřazen a mohl mu dávat pokyny k výkonu jeho činnosti. Již z toho je zřejmé, že činnost statutárního orgánu obchodní společnosti nebo družstva fyzická osoba nevykonává (nemůže vykonávat) v pracovním poměru.“ *Nejvyšší soud dále uvedl, že smlouva o výkonu funkce nemůže být podřízena pracovněprávním předpisům: „Úpravu zákoníku práce nelze 'nabízet k volnému užití každému, komu se jeho režim líbí' (použít ji podle potřeb jednajících). Řečeno jinak a možná srozumitelněji, zákoník práce popsaným způsobem zakazuje, aby jeho režim byl vztahován pouze na základě vůle stran na jiné vztahy, než jaké vznikají při výkonu závislé práce nebo jaké vznikají v intencích § 1 zákoníku práce v souvislosti s výkonem závislé práce.“*

Nejvyšší soud uvedl, že *smlouvy a právní jednání se neposuzují jen podle přání a vůle stran a celé právní jednání tedy nelze mechanicky a formalisticky pokládat za výraz „autonomního projevu vůle smluvních stran“*. S ohledem na uvedeně pak *nemůže obstát smlouva, v níž sice strany projevily vůli uzavřít pracovní poměr, ale ve skutečnosti tím jen zastíraly úpravu podmínek výkonu funkce statutárního orgánu. „Ochrana svobodného, autonomního projevu vůle smluvních stran nemůže být zástěrkou toho, aby činila legálním protiprávní konání subjektů soukromého práva.“*

Nejvyšší soud připustil, že člen statutárního orgánu *může vykonávat jiné činnosti na základě pracovněprávního vztahu*, nesmí se však jednat o činnosti, jež spadají pod výkon funkce statutárního orgánu. Kromě toho Nejvyšší soud uvedl, že v rámci smlouvy o výkonu funkce statutárního orgánu lze samozřejmě sjednat i benefity, jaké jsou příznačné pro zaměstnanecký poměr, např. dovolená, stravenky apod.

V neposlední řadě se Nejvyšší soud zabýval otázkou střetu zájmů zaměstnance a zaměstnavatele, který vylučuje, aby člen statutárního orgánu mohl s danou obchodní korporací platně sjednat pracovněprávní vztah a řádně jej zastupovat, tj. *tatáž osoba nemůže jakožto statutární orgán platně zastupovat společnost a zároveň vystupovat při uzavírání smlouvy na druhé straně jako zaměstnanec*, neboť nemůže odpovídajícím způsobem „současně“ hájit své zájmy jako zaměstnance a zájmy společnosti jako zaměstnavatele.

Závěrem uvádíme, že proti uvedenému rozhodnutí Nejvyššího soudu byla rovněž podána ústavní stížnost, nelze tedy než vyčkat dalšího rozhodnutí Ústavního soudu.

-msz-

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Přednášková činnost

V roce 2017 se Mgr. Robert Tschöpl zúčastnil řady seminářů a konferencí, jejichž program se týkal různých oblastí práva. Níže uvádíme několik z těchto navštívených seminářů a konferencí.

55. Deutscher Verkehrsgerichtstag

Ve dnech 25. – 27. ledna se Mgr. Tschöpl zúčastnil přednášek 55. Deutscher Verkehrsgerichtstag v Goslaru, které se týkaly aktuálních právních otázek silničního provozu. Celá akce byla rozdělena na 8 pracovních skupin, přičemž každá z nich se zabývala jinými právními otázkami silničního provozu. Příkladem můžeme uvést otázku odpovědnosti za způsobenou dopravní nehodu v důsledku používání chytrého telefonu. Získané poznatky tak můžeme využívat nadále při řešení stávajících a budoucích sporů, které se dané problematiky dotýkají.

Juristenvereinigung /Bundestag

V německém Bundestagu se ve dnech 23. a 24. března konalo setkání Česko-německého spolku právníků a Mgr. Tschöpl byl jako místopředseda spolku opět u toho. Na tomto setkání proběhl seminář o dědickém právu EU a právu na ochranu spotřebitele v ČR.

Messekongress „Schadenmanagement & Assistance

Mgr. Tschöpl si nenechal ve dne 28. března 2017 ujít veletržní Kongres Schadenmanagement & Assistance konaný v Lipsku, jehož hlavním tématem bylo řízení pohledávek. Kongres měl velmi bohatý program a probíhalo zde několik přednášek (např.: „Proč jsou důležité zkušenosti při správě pohledávek“). Účastnilo se ho okolo 80 odborníků z oblasti personálního vedení, pojišťovnictví nebo digitalizace, kteří rovněž představili budoucí trendy v odvětví pojišťovací činnosti.

Marienbad Expert Days 2017

Ve dnech 26. až 28. dubna 2017 se Mgr. Tschöpl zúčastnil semináře s názvem Marienbad Expert Days 2017, který se týkal oblasti pojišťovnictví. Program se zabýval především odhalování podvodů a způsoby, jak se jim bránit a bojovat s nimi. S ohledem na specializaci Mgr. Tschöpla v oblasti pojišťovnictví nemůžeme zpochybnit přínos daného semináře a můžeme potvrdit, že nám účast prohloubila znalosti v dané problematice.

Představení AK na valné hromadě DIRO

V letošním roce naše advokátní kancelář zahájila spolupráci s aliancí advokátních kanceláří v Evropě DIRO. Nyní naše advokátní kancelář zaujímá v DIRO pozici jediného představitel pro ČR. V dubnu tohoto roku se tak Mgr. Tschöpl mohl účastnit setkání členů sítě DIRO pořádané v Římu, na kterém navázal řadu spoluprací s kanceláři mimo ČR.

-jk-

Novinky z Evropy

Jste připraveni na GDPR1 neboli obecné nařízení o ochraně osobních údajů? Víte, že při jeho porušení hrozí pokuta až 20 milionů EUR?

Už v našem minulém newsletteru (viz: <http://tschopl.cz/obecne-narizeni-o-ochrane-osobnich-udaju/>) jsme vás informovali, že od května 2018 vstoupí v účinnost nové nařízení EU týkající se osobních údajů. Zdálo by se, že je to dlouhá doba, času na analýzu a uvedení nutných opatře-

ní do praxe však moc nezbyvá!

Zdá se vám, že se vás GDPR netýká? Pokud zpracováváte osobní údaje občanů EU, tak ano, bez ohledu na oblast, ve které podnikáte. Připravte se na změny v oblasti smluvních vztahů, procesů, dokumentace, firemní kultury.

Občané EU budou mít nově např. „právo být zapomenut“, tj. právo na výmaz svých osobních údajů, a řadu dalších (staro)nových práv. Při porušení povinností z naříže-

ní vyplývajících se vystavíte nemalé sankci – pokuty mohou dosahovat až 20 milionů EUR nebo 4% z ročního obrátu.

Máte-li ke GDPR jakékoliv dotazy, neváhejte se na nás obrátit, jsme tu pro vás.

Na závěr je nutno uvést, že v případě porušení povinností vyplývajících z tohoto nařízení budou správci nebo zpracovatelé údajů přísně finančně sankcionováni. Pokuty mohou dosahovat výše až 20 milionů EUR nebo 4% z celkového ročního obrátu.

-mse-

¹ General Data Protection Regulation.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Vydala advokátní kancelář Tschöpl & Partner v roce 2017, léto 2017.

Informace v našem občasníku obsažené nejsou právními radami v konkrétních případech. S případnými dotazy v konkrétních právních věcech se na nás, prosím, obraťte. Toto vydání newsletteru pro Vás připravili Mgr. et Mgr. Michaela Semelová, LL.M

/ JUDr. Martin Holík, LL.M Eur. / Mgr. Jan Vrabc / Mgr. Soňa Vojáková / Mgr. Magdalena Szopová / Mgr. et Bc. Petra Čechová / Hana Buršková / Jan Konečný.

Brno:

Výstaviště 1, 647 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 542 215 356
Fax: +420 542 215 358
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Praha:

Pod Křížkem 4, 147 00 Praha 4
Česká republika
Tel.: +420 273 136 130
Fax: +420 273 136 138
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Vídeň:

Mooslackengasse 17, A-1190 Wien
Tel. +43 1 93025-3010
Fax: +43 1 93025-3011
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz

Zlín:

Štefánikova 167, 760 01 Zlín
Česká republika
Tel./fax: +420 576 011 385
e-mail: info@tschopl.cz
www.tschopl.cz